

№ 61 від 22.03.2022

Головам профспілкових організацій

На численні запити з місць Львівська обласна організація профспілки працівників освіти і науки України повідомляє наступне.

Щодо мобілізації педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів освіти.

Законом України від 03 березня 2022 року затверджено Указ Президента України "Про загальну мобілізацію".

Відповідно до п.1 Указу в Україні оголошено загальну мобілізацію.

Пунктом 3 Указу передбачено, що мобілізація проводиться протягом 90 діб із дня набрання чинності цим Указом.

Місцевим органам виконавчої влади у взаємодії з територіальними центрами комплектування та соціальної підтримки, за участю органів місцевого самоврядування та із залученням підприємств, установ та організацій усіх форм власності, фізичних осіб - підприємців організувати та забезпечити в установленому порядку:

1) своєчасне оповіщення і прибуття громадян, які призиваються на військову службу, прибуття техніки на збірні пункти та у військові частини;

2) здійснення призову військовозобов'язаних, резервістів на військову службу, їх доставки до військових частин та установ Збройних Сил України, Національної гвардії України, Служби безпеки України, Державної прикордонної служби України, Державної спеціальної служби транспорту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, інших військових формувань України.

Мобілізація в Україні здійснюється відповідно до Закону України «Про оборону України», Закону України «Про мобілізацію та мобілізаційну підготовку».

Законом України «Про мобілізацію та мобілізаційну підготовку» передбачена відстрочка від призову на військову службу під час мобілізації.

Відповідно до абз 2, 3. ч. ст. 23 Закону України «Про мобілізацію та мобілізаційну підготовку» призову на військову службу під час мобілізації, на особливий період **не підлягають**:

здобувачі фахової передвищої та вищої освіти, асистенти-стажисти, аспіранти та докторанти, які навчаються за денною або дуальною формами здобуття освіти;

наукові і науково-педагогічні працівники закладів вищої та фахової передвищої освіти, наукових установ та організацій, які мають вчене звання та/або науковий ступінь, і педагогічні працівники закладів загальної середньої освіти, за умови що вони працюють відповідно у закладах вищої чи фахової передвищої освіти, наукових установах та організаціях, закладах загальної середньої освіти за основним місцем роботи не менш як на 0,75 ставки.

Перелік посад педагогічних та науково-педагогічних працівників, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 14 червня 2000 року №963.

Звертаємо увагу, що ст. 23 Закону України «Про мобілізацію та мобілізаційну підготовку» передбачені й інші підстави, які дають право на відстрочку від призову на військову службу під час мобілізації.

Щодо гарантій працівників, які призвані на військову службу.

Статтею 1 Закону України «Про мобілізацію та мобілізаційну підготовку» визначено, що **особливий період – це період** функціонування національної економіки, органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, Збройних Сил України, інших військових формувань, сил цивільного захисту, підприємств, установ і організацій, а також виконання громадянами України свого конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, **який настає з моменту оголошення рішення про мобілізацію (крім цільової) або доведення його до виконавців стосовно прихованої мобілізації чи з моменту введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях та охоплює час мобілізації, воєнний час і частково відбудовний період після закінчення воєнних дій.**

Воєнний стан є складовою частиною особливого періоду.

Верховний Суд остаточно сформулював правову позицію щодо тлумачення поняття «особливий період». Постановою Верховного Суду від 25.04.2018 у справі № 205/1993/17-ц (касаційне провадження № 61-1664св17) встановлено, що особливий період діє в Україні від 17.03.2014, після оприлюднення Указу Президента України від 17.03.2014 № 303/2014 «Про часткову мобілізацію». Президент України відповідного рішення про переведення державних інституцій на функціонування в умовах мирного часу **не приймав.**

Отже, особливий період діє в Україні від 17.03.2014 року.

Частиною 3 статті 119 КЗпП України передбачено, що за працівниками, призваними на строкову військову службу, військову службу за призовом осіб офіцерського складу, військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період або прийнятими на військову службу за контрактом, у тому числі шляхом укладення нового контракту на проходження військової служби, під час дії особливого періоду на строк до його закінчення або до дня фактичного звільнення зберігаються місце роботи, посада і середній зарібок на підприємстві, в установі, організації, фермерському господарстві, сільськогосподарському виробничому кооперативі незалежно від підпорядкування та форми власності і у фізичних осіб - підприємців, у яких вони працювали на час призову. Таким працівникам здійснюється виплата грошового забезпечення за рахунок коштів Державного бюджету України відповідно до Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей".

У зв'язку з призовом працівника на військову службу, роботодавець повинен **видати наказ про увільнення** такого працівника від виконання посадових обов'язків, з безумовним дотриманням вимог статті 119 КЗпП України (збереження місця роботи, посади і середнього заріботку до закінчення особливого періоду або до дня фактичного звільнення з військової служби).

На працівників, які працюють за сумісництвом, видається окремо наказ про увільнення від виконання посадових обов'язків як за основним місцем роботи, так і за сумісництвом з дотриманням вимог статті 119 КЗпП України.

Норми статті 119 КЗпП України поширюються на працівників, які працюють як за **безстроковими** трудовими, так і за **строковими** трудовими договорами, у тому числі і тих, які працюють за сумісництвом.

Чинне законодавство не передбачає можливості розірвання трудових відносин з працівником, призваним на військову службу, за жодних обставин.

Припинення трудового договору на підставі п. 2 ст. 36 КЗпП України у зв'язку із закінченням строку трудового договору з працівниками, призваними на військову службу, **можливо тільки після закінчення проходження військової служби.**

Тому усі передбачені трудовим законодавством гарантії для вказаної категорії осіб продовжують діяти. А припинення трудових відносин з ними вважається порушенням законодавства про працю, за що передбачена адміністративна та фінансова відповідальність, яка передбачена частиною 7 статті 41 Кодексу України про адміністративні правопорушення та абзацом 6 частини 2 статті 265 Кодексу законів про працю України.

Заступник голови Львівської обласної організації профспілки працівників освіти і науки України		Мар'ян Калин
--	--	--------------